

Висновки та перспективи подальших досліджень. Частота спорожнення молочної залози продовж доби за умов добровільного доїння корів залежить від її функціонального розвитку та рівня молочної продуктивності.

За умов добровільного доїння вік корів у лактаціях має суттєвий вплив на частоту відвідування доїльного робота.

Подальші дослідження будуть спрямовані на оцінювання характеру відвідування доїльного робота коровами залежно від місяця лактації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Батир Р.Ю. Вплив кратності доїння на продуктивність корів / Р.Ю. Батир // Ефективне тваринництво. – 2014. – № 2. – С. 24–27.
2. Миронова. Т.А. Интродукция роботизированных систем доения в молочном скотоводстве / Т.А. Миронова // Зоотехния. – 2015. – № 2. – С. 24–25.
3. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников / Н.А. Плохинский. – М.: Колос, 1969. – 256 с.
4. Фененко А.І. Напрями технологічного і технічного відтворення індустріальних ферм з виробництва молока / А.І. Фененко, С.П. Москаленко, Р.Б. Кудринський // Вісник аграрної науки. – 2012. – № 5. – С. 48–52.
5. De Koning, C. J.A. M. Automatic milking / C. J.A. M. De Koning // A common practice on dairy farm. Pros. First North American Conference on Precision Dairy Management. – Toronto, Canada, 2010. – P. 52–67.
6. Rodenburg J. 10 Most Frequently Asked Questions About Robotic Milking of Dairy Cows, Dairy Cattle Production Systems Program Leat/OMAFRA, Ontario, 2010. – P. 27–29.
7. Automatic milking systems [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.cowtime.com.au/edit/QuickNotes/QUICKNOTE_5.8_VERSION_3.PDF.

REFERENCES

1. Batyr R.Ju. Vplyv kratnosti doi'nnja na produktyvnist' koriv / R.Ju. Batyr // Efektyvne tvarynnyctvo. – 2014. – № 2. – S. 24–27.
2. Myronova T.A. Yntrodukcyja robotyzyrovannyh system doenyja v molochnom skotovodstve / T.A. Myronova // Zootehnyja. – 2015. – № 2. – S. 24–25.
3. Plohyns'kyj N.A. Rukovodstvo po byometryi dlja zootehnykov / N.A. Plohyns'kyj. – M.: Kolos, 1969. – 256 s.
4. Fenenko A.I. Naprjamy tehnologichnogo i tehnicnogo vidtvorenja industrial'nyh ferm z vyrobnyctva moloka / A.I. Fenenko, S.P. Moskalenko, R.B. Kudrync'kyj // Visnyk agrarnoi' nauky. – 2012. – № 5. – S. 48–52.
5. De Koning, C. J.A. M. Automatic milking / C. J.A. M. De Koning // Common practice on dairy farm. Pros. First North American Conference on Precision Dairy Management. – Toronto, Canada, 2010. – P. 52–67.
6. Rodenburg J. 10 Most Frequently Asked Questions About Robotic Milking of Dairy Cows, Dairy Cattle Production Systems Program Leat/OMAFRA, Ontario, 2010. – P. 27–29.
7. Automatic milking systems [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.cowtime.com.au/edit/QuickNotes/QUICKNOTE_5.8_VERSION_3.PDF.

Частота посещения доильного робота коровами разного возраста в лактациях и уровня продуктивности в условиях добровольного доения

И.Д. Брюхачева, В.И. Костенко

В условиях добровольного доения исследованы частота посещения доильного робота коровами голштинской породы разного возраста в лактациях и уровня молочной продуктивности. В течение суток в условиях роботизированного доения, частота опорожнения молочной железы зависит от развития и уровня молочной продуктивности. Установлено, что животные с низким уровнем удоев имеют недостаточно развитую молочную железу, что требует для оптимизации ее функционирования увеличение частоты опорожнения.

Ключевые слова: голштинская порода, частота посещения, доильный робот, продуктивность, система добровольного доения.

Надійшла 12.10.2015 р.

УДК 636.084.1:636.9

ДАРМОГРАЙ Л.М., д-р с.-г. наук

ШЕВЧЕНКО М.Є., аспірантка

Львівський національний університет ветеринарної медицини

та біотехнологій ім. С.З. Гжицького

maryana_misha@ukr.net

ПРОДУКТИВНІ ПОКАЗНИКИ МОЛОДНЯКУ КРОЛІВ ЗА ІНТЕНСИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ

Згідно з науково-господарським дослідом нами встановлено і опубліковано, що оптимальною дозою кормових дріжджів (ТУ У 15. 733336034-001:2005) є 9 % у комбікормі для молодняку кролів білої термонської породи. Кролі

цієї групи переважали аналогів контрольної за інтенсивністю росту і середньодобовими приростами на 4,5 % ($P<0,001$) і 7,2 % ($P<0,05$). Маса тушки і забійний вихід у кролів цієї групи були більші на 6,81 % ($P<0,001$) і 1,23 % ($P<0,001$) порівняно з контрольною групою.

Фізіологічний дослід підтвердив дані науково-господарського про доцільність використання 9 % досліджуваних дріжджів у складі повнораціонного гранульованого комбікорму для молодняку кролів за інтенсивної технології вирощування.

Ключові слова: молодняк кролів, кормові дріжджі, комбікорм, продуктивні показники, перетравність поживних речовин.

Постановка проблеми. Одним з найважливіших виробничих процесів у тваринництві є годівля, яка забезпечує потребу тварин в енергії і поживних речовинах. Потреба у цих речовинах залежить від живої маси, віку, продуктивності, фізіологічного стану, вгодованості і температури навколишнього середовища [1, 2]. Повноцінна годівля забезпечує потребу тварин у всіх поживних речовинах за умови оптимального їх співвідношення. На сьогодні існують сучасні розробки з питань годівлі, технології утримання і вирощування, завдяки яким почався інтенсивний розвиток кролівництва. Не менш важливу роль відіграли біологічні та господарські ознаки кролів [3, 4, 5], серед яких найбільш важливими є: висока інтенсивність росту, короткий період крільності, здатність поєднувати кітність з лактацією, висока оплата корму, пристосованість до кліматичних умов, секотрофія, рання фізіологічна зрілість, багатоплідність, відсутність сезонності розмноження. Існує два способи вирощування кролів на м'ясо, які різняться між собою за термінами відлучення кроленят [6, 7]. За бройлерного способу вирощування кроленят утримують з самкою до 60–65-добового віку, тобто продовження підсисного періоду. За цей період вони досягають живої маси 1,8–2 кг, без додаткових витрат на дорощування. Інтенсивний спосіб вирощування полягає у розділенні періоду вирощування кроленят на підсисний і дорощення. За цієї технології кролів відлучають у 30–40-добовому віці за досягнення живої маси 850–950 грам. Дорощення триває до 90–100-денного віку. За цей період кролі збільшують свою масу до 2,8–3 кг [8, 9]. За інтенсивної технології вирощування особливу увагу звертають на збалансування раціонів, як для самок так і молодняку, за обмінною енергією та протеїном. Кролям потрібні білки для підтримання інтенсивного росту, особливо в перші місяці життя. Білки містять амінокислоти, які організм має отримувати у достатній кількості для належного функціонування, нарощення м'язів і збільшення маси тіла [10].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За даними вітчизняних і зарубіжних вчених, проблема забезпечення тварин повноцінним білком є актуальною, оскільки його нестача негативно впливає на продуктивність тварин. Протеїнову поживність визначають за кількістю та якістю протеїну в кормах. На сучасному ринку є різні кормові компоненти з високим вмістом протеїну, до таких відносять і дріжджі. Про використання біомаси дріжджів у живленні кролів є незначна кількість публікацій [11, 12]. Актуальність досліджень полягає у вивченні впливу різної кількості кормових дріжджів ТОВ «Поліського виробничо-експериментального заводу» на продуктивні показники кролів за інтенсивної технології вирощування [13].

Мета і завдання дослідження – встановити оптимальну кількість досліджуваних дріжджів у складі повнораціонних гранульованих комбікормів та дослідити їх вплив на продуктивні показники кролів білої термонської породи.

Матеріал і методика дослідження. Науково-господарський і фізіологічний дослід проводили в умовах кролеферми “Добряна” (Городоцький район Львівської області). Об’єкт дослідження – використання кормових дріжджів ТОВ “Поліського виробничо-експериментального заводу” (ТУ У 15. 733336034-001:2005) у складі комбікорму для молодняку кролів. Предмет дослідження – продуктивні якості, забійний вихід, перетравність поживних речовин корму. Для реалізації поставленої мети було відібрано 75 кроленят білої термонської породи 40-добового віку (за методом груп). Молодняк кролів утримували у приміщенні за однакових умов (кліткові батареї). Зважування проводили на настільній вазі Certus Base СВС з точністю до 1 грама. Доступ до кормів і води був вільний. Усі експериментальні дослідження проводили відповідно до розробленої схеми дослідів (табл. 1). Для годівлі молодняку кролів використовували повнораціонні гранульовані комбікорми, у структурі яких був різний вміст кормових дріжджів відповідно до схеми дослідів. Тривалість дослідів – 50 діб.

На 75 добу вирощування відібрано 35 кролів для проведення фізіологічного (балансового) дослідів з вивчення перетравності поживних речовин корму за методиками, які описані у довідковій літературі А.И. Овсянникова (1976), В.В. Влізла та ін. (2012) [14, 15].

Таблиця 1 – Схема науково-господарського досліду

Група тварин	Кількість тварин	Умови годівлі
1 – контрольна	15	ОР – ПК
2 – дослідна	15	ОР+ОКФ (5% корм. дріжджів)
3 – дослідна	15	ОР+ОКФ (7% корм. дріжджів)
4 – дослідна	15	ОР+ОКФ (9% корм. дріжджів)
5 – дослідна	15	ОР+ОКФ(11% корм. дріжджів)

*Примітка. ОР – основний раціон (повнораціонний комбікорм 3 % кормових дріжджів)
ОКФ – основний кормовий фактор.

Склад комбікорму для кролів контрольної групи зображено на рисунку 1.

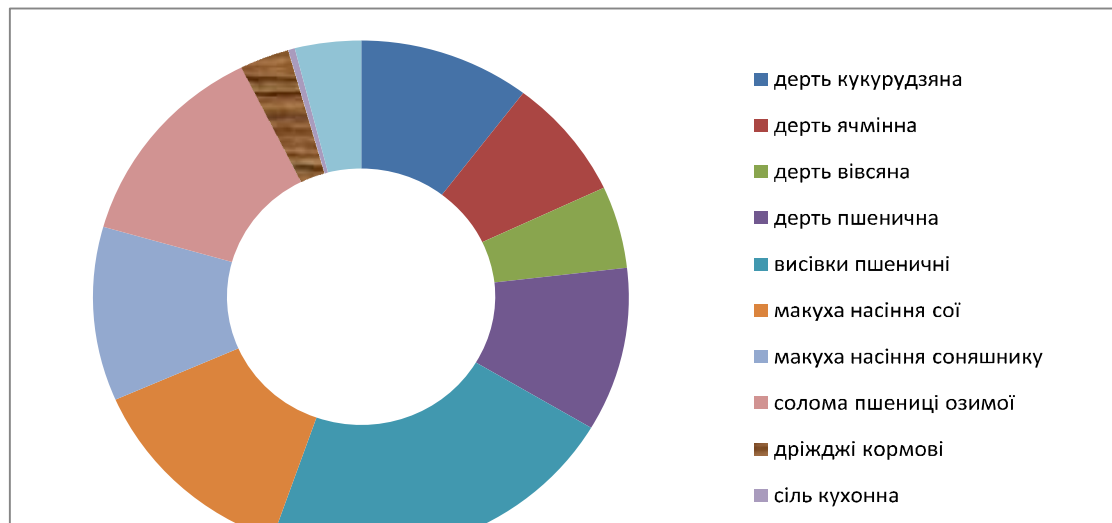

Рис.1. Склад комбікорму кролів.

Для всіх піддослідних груп кролів поживність комбікормів була однаковою. Із збільшенням кількості дріжджів у комбікормі зменшували кількість макухи насіння сої.

Дослідження хімічного складу кормів, м'яса і калу проводили в лабораторії кафедри годівлі тварин та технології кормів ЛНУВМ та БТ ім. С.З. Гжицького та лабораторії контролю кормових добавок та преміксів Державного науково-дослідного контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок м. Львів.

Отримані в експериментах цифрові дані оброблені біометрично за методикою М. Плохінського (1969) [16] із використанням комп'ютерних програм в середовищі MS Office 2003 програма "Statistica". Результати середніх значень вважали статистично вірогідними за * – $P < 0,05$, ** – $P < 0,01$, *** – $P < 0,001$.

Результати досліджень та їх обговорення. Використання кормових дріжджів у годівлі молодняку кролів за інтенсивної технології вирощування по-різному вплинуло на їх інтенсивність росту (рис. 2). Під час постановки тварин на дослід, а саме у віці 40 діб, жива маса кролів суттєво не відрізнялась між собою. У результаті проведених досліджень було встановлено, що із 60-добового віку в усіх дослідних групах кролів спостерігались вищі показники інтенсивності росту порівняно з контрольною групою. Однак вірогідна різниця за живою масою спостерігалася у 2, 3 і 4 дослідних групах. Кролі 2 і 3 груп збільшили свою масу порівняно з контрольною групою на 1,4 % ($P < 0,001$), 4 групи – 2,9 % ($P < 0,001$), а 5 групи – лише на 0,36 %.

У 90-добовому віці, відповідно до рисунка 2, встановлена статистично вірогідна різниця за живою масою у кролів всіх дослідних груп порівняно з контрольною. Кролі 4 дослідної групи в 90-добовому віці, у складі комбікорму яких було 9 % кормових дріжджів, досягли в кінці періоду вирощування живої маси 2957 г, що на 4,5 % ($P < 0,001$) більше порівняно з ровесниками контрольної групи. Тварини 2 і 3 дослідних груп збільшили масу тіла порівняно з контрольною на 1,9 % ($P < 0,001$) і 2,9 % ($P < 0,001$). Слід відзначити, що кролі 5 групи, у структурі комбікорму яких було 11 % кормових дріжджів, мали нижчу інтенсивність росту на 3,34 % ($P < 0,001$) ніж кролі 4 дослідної групи. Однак, порівняно з контрольною збільшили свою масу лише на 1,1 % ($P < 0,001$).

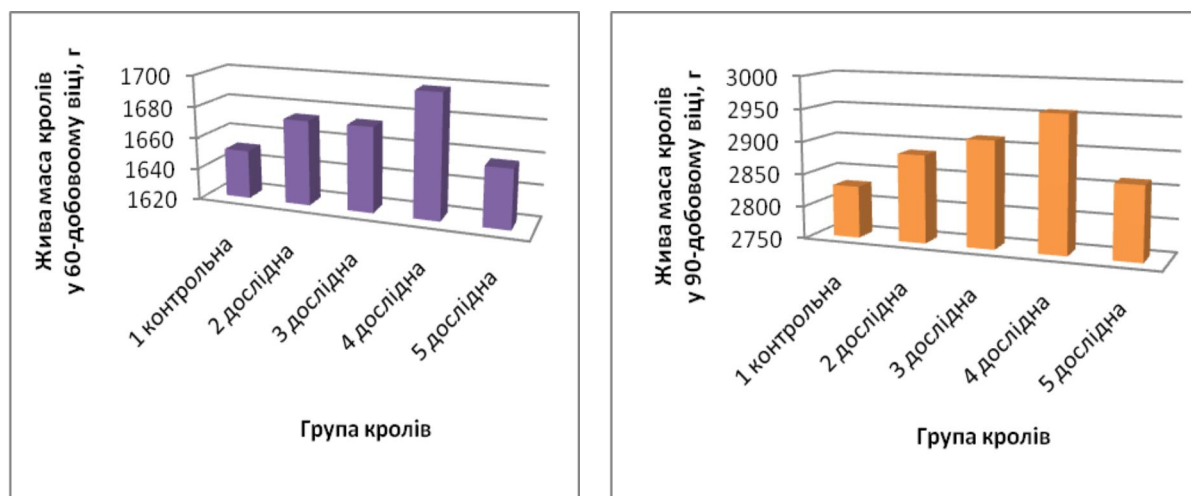

Рис. 2. Жива маса кролів у 60- і 90-добовому віці.

На рисунку 3 зображено величину середньодобових приростів кролів за період дослідів.

Аналізуючи дані рисунка 3, можна стверджувати, що найвищі середньодобові прирости за весь період дослідів були у кролів 4 дослідної групи і становили 41,1 г, що на 7,2 % ($P < 0,05$) більше ніж у контролі.

Рис. 3. Середньодобові прирости молодяку кролів за весь період дослідів, г.

Результати фізіологічного (балансового) дослідів з вивчення перетравності поживних речовин корму наведено у таблиці 2.

Таблиця 2 – Перетравність поживних речовин раціону піддослідних кролів, % ($M \pm m$, $n=7$)

Показник	Група кролів				
	контрольна 1	дослідні			
		2	3	4	5
Органічна речовина ± до контролю, %	66,8±0,52 -	67,4±0,50 +0,6	67,8±0,66 +1,0	68,2±0,73 +1,4	67,2±0,52 +0,4
Сирий протеїн ± до контролю, %	70,3±0,45 -	71,1±0,45 +0,8	72±0,57 +1,7	72,5±0,63* +2,2	70,7±0,46 +0,4
Сирий жир ± до контролю, %	77,6±0,35 -	78±0,36 +0,4	78,2±0,44 +0,6	78,6±0,49 +1,0	77,8±0,35 +0,2
Сира клітковина ± до контролю, %	24,4±1,17 -	24,8±1,16 +0,4	25,5±1,52 +1,1	25,8±1,70 +1,4	24,6±1,22 +0,2
БЕР ± до контролю, %	75,7±0,38 -	75,8±0,37 +0,1	75,9±0,49 +0,2	76,5±0,54 +0,8	75,8±0,38 +0,1

Дані балансового дослідження свідчать про те, що використання повнораціонного гранульованого комбікорму з різним вмістом кормових дріжджів вплинуло на коефіцієнти перетравності поживних речовин комбікорму. З'ясовано, що збільшення кількості кормових дріжджів з 5 до 11 % позитивно вплинуло на перетравність поживних речовин корму. Встановлено, що кролі 4 дослідної групи, яким згодовували кормові дріжджі у кількості 9 %, характеризуються найвищими показниками перетравності поживних речовин комбікорму: органічної речовини – на 1,4 %, сирого протеїну – 2,2 % ($P < 0,05$), сирого жиру – 1,0 %, сирого клітковини – 1,4 % і БЕР – 0,8 % порівняно з контрольною групою. В організмі кролів 5 групи, у структурі комбікорму яких було 11 % кормових дріжджів, коефіцієнти перетравності поживних речовин комбікорму були найнижчі порівняно з дослідними групами, проте більшими ніж у контролі. Відповідно, органічної речовини – на 0,7 %, сирого протеїну – 0,4 %, сирого жиру – 0,1 %, сирого клітковини – 0,4 % і БЕР – 0,1 %.

Досліджуваний кормовий фактор вплинув на забійні і м'ясні показники тварин (рис. 4).

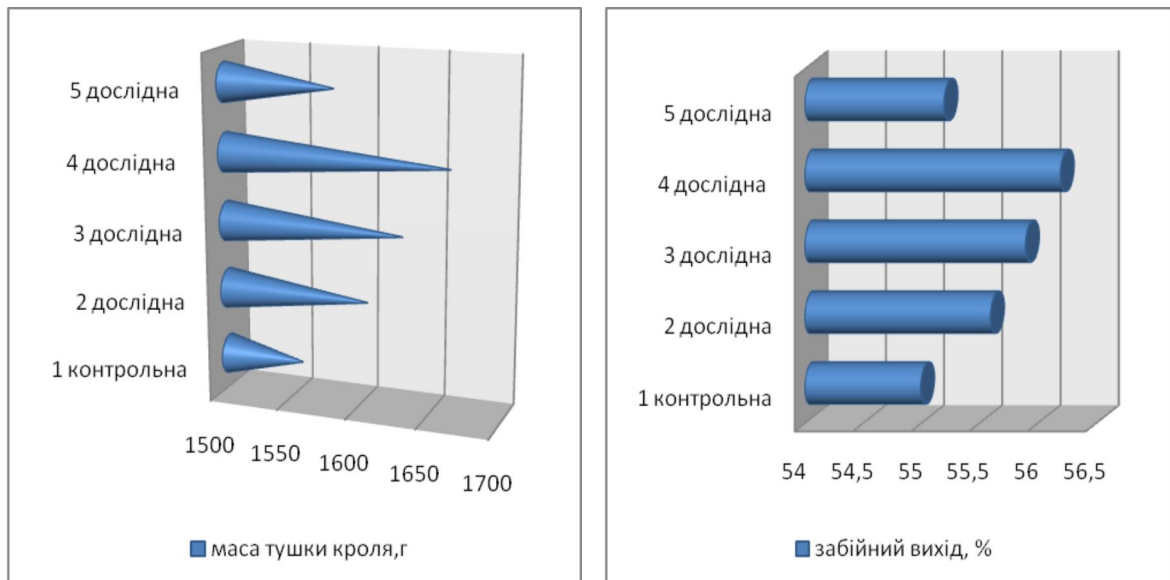

Рис. 4. Забійні і м'ясні показники тварин.

Як вказують дані рисунка 4, кролі 4 дослідної групи характеризуються кращими забійними показниками порівняно з іншими групами кролів. Маса тушки кролів, яким згодовували 9 % кормових дріжджів, була вищою на 6,81 % ($P < 0,001$), а забійний вихід – на 1,23 % ($P < 0,001$) порівняно з контрольною групою. У кролів 2 та 3 груп ці показники більші ніж у контролі на 3,11 % ($P < 0,001$) і 4,73 % ($P < 0,001$) та 0,63 % ($P < 0,001$) і 0,99 % ($P < 0,001$). Слід зазначити, що забійні показники кролів 5 групи були нижчими від усіх дослідних груп, однак більшими ніж у контролі на 1,56 % ($P < 0,001$) і 0,25 % ($P < 0,001$).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Використання кормових дріжджів (ТУ У 15. 733336034-001:2005) у складі комбікорму для молодняку кролів за інтенсивної технології вирощування позитивно впливало на продуктивні показники кролів. Дослідженнями встановлено, що оптимальною дозою кормових дріжджів у комбікормі молодняку кролів білої термонської породи є 9 %. Кролі цієї групи характеризуються кращими показниками росту. Середньодобовий приріст за весь період дослідження у кролів цієї групи був найвищим і становив 41,1 г, що на 7,2 % більше ніж у контролі. У кінці дослідження, а саме у 90-добовому віці, кролі досягли живої маси 2957 г, що на 4,5 % більше маси ровесників. Маса тушки і забійний вихід були більшими ніж у контрольній групі на 6,81 і 1,23 %. У тварин цієї групи показники перетравності поживних речовин раціону були вищими ніж у ровесників контрольної групи, проте вірогідна різниця встановлена лише за сирим протеїном ($P < 0,05$). Отримані дані науково-господарського і фізіологічного дослідів стверджують про доцільність використання 9 % кормових дріжджів у годівлі молодняку кролів.

Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні впливу різної кількості, штамів кормових дріжджів на репродуктивні показники кролематок.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Лактионов К.С. Физиология питания кроликов и пути повышения степени использования кормов: монография / К.С. Лактионов. – Орел: Орел ГАУ, 2007. – 120 с.
2. http://www.waldeneffect.org/blog/Feeding_rabbits/
3. Лесик Я. Ефективність використання лізин-протеїнової добавки в годівлі кролів / Я. Лесик, Р. Федорук // Ефективні корми та годівля. – К., 2008. – № 1 (25). – С. 3–4.
4. Тинаев Н.И. Особенности рациона кроликов при смешанном типе кормления / Н.И. Тинаев // Кролиководство и звероводство. – 2005. – № 3. – С. 26–27.
5. G. Lounaoui-Ouyed. Effects of substitution of soybean meal-alfalfa-maize by a combination of field bean or pea with hard wheat bran on digestion and growth performance in rabbits in Algeria / G. Lounaoui-Ouyed, M. Berchiche, T. Gidenne // World rabbit science. – 2014. – Vol. 22 (2). – P. 147–160.
6. Санько О.П. Закономірності та особливості росту кролів різних порід / О.П. Санько // Науково-технічний бюлетень. – Харків, 2005. – № 89. – С. 144–148.
7. Уровень энергетического питания молодняка кроликов / Александров В.Н., Александрова В.С., Морозова К.Н., Чичкова Т.А. // Кролиководство и звероводство. – 2004. – № 3. – С. 9–11.
8. <http://www.rspca.org.uk/adviceandwelfare/pets/rabbits/environment>
9. Федорук Р.С. Рекомендації з ефективного ведення кролівництва / Федорук Р.С., Лесик Я.В., Дубинка І.А. // Друк НВФ «Українські технології». – Львів, 2007. – 60 с.
10. Effect of hesperidin dietary supplementation on growth performance, carcass traits and meat quality of rabbits / P.E. Simitzis, C. Babaliaris, M.A. Charismiadou et al. // World rabbit science. – 2014. – Vol. 22 (2). – P. 113–121.
11. Reproductive performance of different breeds of broiler rabbits under sub-temperate climatic conditions / D. Kumar, K.S. Risam, R.S. Bhatt, U. Singh // World rabbit science. – 2013. – Vol. 2 (3). – P. 169–173.
12. Лучин І.С. Шляхи вирішення білкової проблеми при інтенсивному виробництві кролятини / І.С. Лучин, Л.М. Дармограй // Тваринництво України. – 2015. – № 7. – С. 20–22.
13. Дармограй Л.М. Продуктивна дія біомаси дріжджів на обмін речовин та якість м'яса у молодняку кролів при інтенсивному вирощуванні / Л.М. Дармограй, М.Є. Шевченко // Науковий вісник НУБіП. – К., 2015. – Вип. 205. – С. 103–110.
14. Овсянников А.И. Основы опытного дела в животноводстве / А.И. Овсянников. – М.: Колос, 1976. – 304 с.
15. Лабораторні методи досліджень у біології, тваринництві та ветеринарній медицині [Текст]: довідник / В.В. Влізла, Р.С. Федорук, І.Б. Ратич та ін.; за ред. В.В. Влізла. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 764 с.
16. Плохинский Н. А. Руководство по биометрии для зоотехников / Н. А. Плохинский. – М.: Колос, 1969. – 246 с.

REFERENCES

1. Laktyonov K.S. Fyzyologiya pytanyja krolykov y puty povyshenija stepeny yspol'zovanyja kormov: monografija / K.S. Laktyonov. – Orel: Orel GAU, 2007. – 120 s.
2. http://www.waldeneffect.org/blog/Feeding_rabbits/
3. Lesyk Ja. Efektyvnist' vykorystannja lizyn-protei'novoi' dobavky v godivli kroliv/ Ja. Lesyk, R. Fedoruk // Efektyvni kormy ta godivlja. – K., 2008. – № 1 (25). – S. 3–4.
4. Tynaev N.Y. Osobennost' racyona krolykov pry smeshannom type kormlenija / N.Y. Tynaev // Krolykovodstvo y zverovodstvo. – 2005. – № 3. – S. 26–27.
5. G. Lounaoui-Ouyed. Effects of substitution of soybean meal-alfalfa-maize by a combination of field bean or pea with hard wheat bran on digestion and growth performance in rabbits in Algeria / G. Lounaoui-Ouyed, M. Berchiche, T. Gidenne // World rabbit science. – 2014. – Vol. 22 (2). – P. 147–160.
6. San'ko O.P. Zakonomirnosti ta osoblyvosti rostu kroliv riznyh porid / O.P. San'ko // Naukovo-tehnichnyj bjuleten'. – Harkiv, 2005. – № 89. – S. 144–148.
7. Uroven' energetycheskogo pytanyja molodnjaka krolykov / Aleksandrov V.N., Aleksandrova V.S., Morozova K.N., Chychkova T.A. // Krolykovodstvo y zverovodstvo. – 2004. – № 3. – S. 9–11.
8. <http://www.rspca.org.uk/adviceandwelfare/pets/rabbits/environment>
9. Fedoruk R.S. Rekomendacii' z efektyvnogo vedennja krolivnyctva / Fedoruk R.S., Lesyk Ja.V., Dubynka I.A. // Druk NVF «Ukrai'ns'ki tehnologii'». – L'viv, 2007. – 60 s.
10. Effect of hesperidin dietary supplementation on growth performance, carcass traits and meat quality of rabbits / P.E. Simitzis, C. Babaliaris, M.A. Charismiadou et al. // World rabbit science. – 2014. – Vol. 22 (2). – P. 113–121.
11. Reproductive performance of different breeds of broiler rabbits under sub-temperate climatic conditions / D. Kumar, K.S. Risam, R.S. Bhatt, U. Singh // World rabbit science. – 2013. – Vol. 2 (3). – P.169–173.
12. Luchyn I.S. Shljahy vyrishennja bilkovoї' problemy pry intensyvnomu vyrobnyctvi kroljatyny / I.S. Luchyn, L.M. Darmohraj // Tvarynnystvo Ukrai'ny. – 2015. – № 7. – S. 20–22.
13. Darmograj L.M. Produktivna dija biomasy drizhdzhiv na obmin rechovyn ta jakist' m'jasa u molodnjaku kroliv pry intensyvnomu vyroshhuvanni / L.M. Darmograj, M.Je. Shevchenko // Naukovyj visnyk NUBiP. – K., 2015. – Vyp. 205. – S. 103–110.
14. Ovsjannikov A.I. Osnovy opytnogo dela v zhivotnovodstve / A.I. Ovsjannikov. – M.: Kolos, 1976. – 304 s.
15. Laboratorni metody doslidzhen' u biologii, tvarynnystvi ta veterynarnij medycyni [Tekst]: dovidnyk / V.V. Vlizla, R.S. Fedoruk, I.B. Ratych ta in. Za red. V.V. Vlizla. – L'viv: SPOLOM, 2012. – 764 s.
16. Plohynskij N. A. Rukovodstvo po byometryy dlja zootehnykov / N.A. Plohynskij. – M.: Kolos, 1969. – 246 s.

Продуктивные показатели молодняка кроликов при интенсивной технологии выращивания

Л.М. Дармограй, М.Е. Шевченко

Согласно научно-хозяйственного опыта нами установлено и опубликовано, что оптимальной дозой кормовых дрожжей (ТУ У 15. 733336034-001: 2005) является 9 % в комбикорме для молодняка кроликов белой термонской породы. Кролики данной группы преобладали аналогов контрольной по интенсивности роста и среднесуточным приростам на 4,5 % ($P<0,001$) и 7,2 % ($P<0,05$). Масса тушки и убойный выход у кроликов этой группы были больше на 6,81 % ($P<0,001$) и 1,23 % ($P<0,001$) по сравнению с контрольной группой.

Физиологический опыт подтвердил данные научно-хозяйственного о целесообразности использования 9 % исследуемых дрожжей в составе полнорационного гранулированного комбикорма для молодняка кроликов при интенсивной технологии выращивания.

Ключевые слова: молодняк кроликов, кормовые дрожжи, комбикорм, производительные показатели, переваримость питательных веществ.

Надійшла 14.10.2015 р.

УДК 066.35:636.2.033

КРУК О.П., аспірантка

Науковий керівник – **УГНІВЕНКО А.М.**, д-р с.-г. наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України

olgakhomenko@rambler.ru

**ОЦІНЮВАННЯ М'ЯСНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ МОЛОДНЯКУ
УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ
РІЗНОЇ ЖИВОЇ МАСИ ЗА СИСТЕМАМИ EUROP ТА JMGA**

Проведено оцінювання продуктивності бичків української чорно-рябої молочної породи з різною фактичною живою масою перед забоєм за системами EUROP та JMGA. Встановлено, що з підвищенням фактичної живої маси бичків перед забоєм конформація туш підвищується нерівномірно. Найвищий бал за цією ознакою 9,7 (R+) встановлено за маси тварин від 401 до 450 кг, найменший 7,6 (R-) – від 350 до 400 кг. Оцінювання м'язової тканини збільшується за кольоровою шкалою від 5,0 до 5,8 балів та жирової від 4,7 до 5,3 балів.

Ключові слова: фактична жива маса, конформація туш, мармуровість найдовшого м'яза спини (m. longissimus dorsi), підшкірний жир, площа "м'язового вічка".

Постановка проблеми. М'ясна продуктивність – це ознака, вивчення якої має велике наукове та практичне значення. За життя її оцінюють за живою масою та вгодованістю, проте вони не дають точних та об'єктивних даних щодо м'ясної продуктивності. Тому найбільш точно її можливо оцінити лише після забою тварин. Якісне оцінювання яловичини необхідно проводити з двох точок зору, як продукту харчування та як сировини для переробки [1]. Приклад провідних країн говорить про те, що всі свої зусилля вони зосередили на створенні сучасних систем в управлінні галуззю тваринництва. В Україні на м'ясопереробних підприємствах і сьогодні використовують методики, наведені в застарілих державних стандартах. Саме це і не дає можливості національним виробникам стати повноцінними гравцями на світовому ринку, хоч і виробничі умови для цього склалися [5]. Тому вивчення якісних показників м'ясної продуктивності тварин за різної живої маси перед забоєм за системами EUROP та JMGA є актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У праці [11] встановлено, що за збільшення живої маси тварин перед забоєм до 550, 625, 700 кг поліпшується конформація туш та відкладення підшкірного жиру. Рекомендують [10] забивати чорно-рябих бичків живою масою 550 кг, збільшення її перед забоєм дає можливість поліпшити якісні характеристики туш та яловичини. М'ясний потенціал сучасної чорно-рябої породи з відсотком крові за голштином понад 85 дозволяє виробляти високоякісну пісню яловичину відповідно до Російського національного стандарту та стандарту EUROP. Під час проведення досліджень на бичках семи місцевих порід, забитих живою масою 320 та 550 кг [8] встановили, що збільшення її перед забоєм призводить до підвищення вмісту внутрішньом'язових жирових краплень у найдовшому м'язі спини.

Мета і завдання дослідження – визначити вплив фактичної живої маси бичків української чорно-рябої молочної породи перед забоєм на їх м'ясну продуктивність відповідно до систем EUROP та JMGA.